

Fél évszázad a természet szolgálatában

Az 50 év alatt 200 lelkes madárvédő alapítóból 10 000 tagot és 40 000 támogatót számláló országos egyesülett alakult, számos eredményes programjával és széles körű tevékenységével mára Európa keleti részének egyik legjelentősebb természetvédelmi civil szervezete:

8 szakosztály

30 helyi csoport

75 000 óra
önkéntes munka

70 000 000
megfigyelési adat



3491 Turdus
app letöltés

4900 megszületett rákosi vipera
9500 kirepült kerecsensólyom-fióká

Még tart a Nagy Téli Madárles, és reméljük, 50 év múlva is lesz

415 helyszínről 383-an küldtek be adatot 672 megfigyelésből, aminek eredményeképp 6404 bejegyzés született. Leggyakrabban szencinege, kék cinege, mezei veréb, házi veréb és balkáni gerle került a látótérbe, de hogy egy ritkaságot is említsünk, december 28-án Nyíregyházán fenyőszajkó is gazdagította a repertoárt.



Számít, ha velünk számol! Február 28-ig még csatlakozhat a programhoz!



Fenyőszajkó
Fotó: Oláh Zoltán



A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 2024/1. SZÁMÚ HÍRLEVELE

Köszöntőlevél

Kerecsensólyom, a puszták királya

Tudnivalók, információk

1

2-3

4

Kedves <suffix> <titel> <fname> <vname> <name2> <ptitel> <becse>!

Az elmúlt évben nem rendeztük meg a szokásos Az év madara szavazásunkat. Ez mégsem jelenti azt, hogy idén nem állítunk középpontba egyetlen madárfajt sem. Ez az év **szervezetünk alapításának 50. évfordulója**. Ebből az alkalomból **a kerecsensólymot választottuk kollégáinkkal az év madarának**, jelképéül mindannak, amiért dolgozunk, és mert története azt példázza, milyen eredmények érhetők el a következetes, közös munkával.



Fotó: Bagyura János

Nem sok kerecsensólyom él a világon. A magyar eredetmondák turul madaráról van szó, amely a '80-as évekre szinte eltűnt Magyarországról. Hozzá fűződik egyik első fajmegőrzési programunk és az első nagy sikerünk is: megállítottuk a negatív folyamatokat, és ma nálunk él Európa kerecsensólyom-állományának 60%-a. **Ez a madár számunkra annak a példája, hogy igenis érdemes a természet védelméért fáradozni tudatos munkával, összefogással.** A kerecsensólymok ma sincsenek még teljes biztonságban, most is mindennap dolgozunk azért, hogy megmaradjanak. Ebben a hírlevélben azt is elmondjuk, mit teszünk értük.

Madárbarát üdvözlettel:



[Handwritten signature]

Dr. Halmos Gergő
ügyvezető igazgató



A madarak védelme elképzelhetetlen környezetünk megóvása nélkül. Éppen ezért nyomtatjuk hírlevelünket újrahasznosított papírra.



Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Címünk: H-1121 Budapest, Költő u. 21.
Bankszámlaszámunk: 11712004-20249829
Adószámunk: 19001243-2-43
Honlapunk: www.mme.hu | E-mail: mme@mme.hu

Impresszum:

Kiadó: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Felelős kiadó:** dr. Halmos Gergő | **Lapalapító:** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Példányszám:** 33 500 **Hírlevél-előállítás:** Human Dialog Kft. | **Szerkesztőbizottság:** Bodnár Katalin, Bagyura János, Halmos Gergő, Horváth Márton, Karca Zsolt, Skrionya Barbara, Zádori Sarolta

Kiadó és szerkesztőség címe: 1121 Budapest, Költő u. 21.; telefonszám: +36-1 275-6247 (H-P: 9-16 óra)

Jelen hírlevelet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.; e-mail: mme@mme.hu; telefonszám: +36-1 275-6247; a továbbiakban: Adatkezelő) küldte Önnek. Adatait az Adatkezelő az Ön hozzájárulásával kezeli, mivel korábban adományozott, és hozzájárult adatai kezeléséhez. Az adatkezelés célja az Adatkezelő munkájának bemutatása. Az Adatkezelő az adatokat nem továbbítja harmadik személy részére. Az Adatkezelő az irányadó jogszabályok alapján vesz igénybe adatfeldolgozót. A jelen levél küldése során adatfeldolgozóként a Human Dialog Kft. jár el (hírlevél előállítás, címlista kezelése). Az Adatkezelőtől tájékoztatást kérhet adatai kezeléséről, jogában áll kérni azok helyesbítését, törlését, kérheti az adatkezelés korlátozását, valamint hogy az Adatkezelőtől az adatokat géppel olvasható formában megkapja. Kérelmét az Adatkezelő fent írt elérhetőségein terjesztheti elő. Amennyiben nem kíván a jövőben hasonló megkereséseket kapni, vagy módosítani szeretné adatait, kérjük, jelezze az adomany@mme.hu e-mail-címen, és a +36-1 275-6247-es telefonszámon (H-P: 9-16 óra) vagy a 1121 Budapest, Költő u. 21. címre küldött levélben. A kérelmet az Adatkezelő legkésőbb egy hónapon belül teljesíti. Jogellenes adatkezelés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információs Szabadság Hatósághoz (www.naih.hu) fordulhat.

Budapest, dátum



KERECSENSÓLYOM, A PUSZTÁK KIRÁLYA

A kerecsensólyom világállományát 1990-ben 17-28 ezer párra, 2013-ban már csak 6-15 ezer párra becsülték, Európában ennek töredéke él. **Magyarországról az 1980-as években majdnem eltűnt, alig tíz pár maradt belőlük.** Az állami természetvédelemmel közösen akkor elkezdett és szervezetünk által koordinált munka eredményeként **napjainkban ez a szám már 150 pár körül alakul.**

ÉLŐHELY

Az eurázsiai erdős sztyepp zóna jellegzetes sólyomfaja. Főként Kína, Mongólia és Kazahsztán területén él, az európai állomány zöme Magyarországon és Ukrajnában található. Zsákmányállatait a sík vidékek mellett a domb- és hegyvidéki rövid fűvű gyepeken is megtalálja. Sík vidéken fák, domb- és hegyvidéken emellett sziklafalakon is fészkel.

MEGJELENÉS

Nagy termetű, széles szárnyú, az egerészölyvhöz hasonló méretű és színezetű sólyom. Testhossza 47-55 cm, szárnyfesztsége 105-129 cm. A hím és a tojó hasonló színezetű.



TÁPLÁLKOZÁS

Közepes termetű rágcsálókra (ürge, hörcsög stb.) specializálódott ragadozó madár, de a kisebb méretű rágcsálókat is elejti. Ezek hiányában átvált madarak, főként seregély és galamb méretű fajok zsákmányolására.

Fotó: Bagyura János



KÖLTÉS

Évente egyszer költ, de fészket nem épít. Régebben a hegyvidéken sziklafalak párkányain fészkel, de az elmúlt évtizedekben már a teljes állománya az alföldi területeken költ. Itt természetes körülmények között a nyílt élőhelyeken található közepes és nagy testű ragadozó madarak (ölyvek vagy sasok) üres fészkeibe költözik be. Ugyanakkor mára az állomány legnagyobb része mesterséges fészkekben költ, és azon belül is javarészt a magasfeszültségű elektromos hálózat tartóoszlopain levő fészkelőládákat használja.



Fotó: Bagyura János

VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

- áramütés az elektromos vezetékhálózaton
- természetközeli élőhelyek csökkenése a nagyüzemi mezőgazdaság és infrastrukturális fejlesztések miatt
- illegális ragadozómérgezés
- rágcsálóirtó szerek
- fontos zsákmányállatok (ürge, hörcsög) csökkenése/eltűnése
- telelő területeken (elsősorban Líbiában) a felnőtt madarak befogása

VÉDELEM

- költőládák kihelyezése
- elektromos vezetékhálózat tartóoszlopainak madárbaráttá alakítása
- természetközeli élőhelyek fenntartása/fejlesztése
- illegális ragadozómérgezés visszaszorítása
- az ürge és a hörcsög állományának védelme
- kutatás

A kerecsensólyom globálisan is kiemelkedő természeti értékünk. Az Európában élő állományának több mint 60%-a Magyarországon fészkel, amely a faj egyetlen bizonyítottan stabil vagy enyhén növekvő populációja a kontinensen. Megőrzésében a hazai természetvédelem felelőssége óriási, ezért a 2024-es jubileumi évben is kiemelt figyelmet fordítunk a kerecsensólymokra.